

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Et Cantori Et Magistro N. Archidiacono Trecensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

EPISCOPO ET CANTORI ET
Magistro N. Archidiacono Trecensibus.

Dipl. 189.
De controver-
sia inter Deca-
num & Epis-
copum Altisio-
dorensium.
Pis. inferiorum
Episcoporum Al-
tisiodorensium.
pag.
414.

Dilectis filiis Decano Altisiodorensis Ecclesia ac magistro B. venerabilis fratris nostri Altisiodorensis Episcopi procuratore in nostra præsentia constitutis, idem magister proposuit coram nobis quod cùm dictus Episcopus R. Presbyterum domus Dei de Monte atrito, in qua provisionem & dispositionem plenariam idem Episcopus obtinere dinoscitur, detineri faceret vinculis mancipatum pro eo quod bona quædam ejusdem domus, quæ furtivè subtraxerat, restituere detrectabat, propter quod etiam ab eodem Episcopo fuerat excommunicationis sententia innovatus, & supradictus Decanus Episcopum monuisse ut eidem restitueret vel saltem recrederet Presbyterum memoratum, quem ad jurisdictionem suam spectare firmiter asserebat, idem Episcopus multiplicem rationem allegans quare se ad hoc nullatenus teneri dicebat, eundem Presbyterum restituere vel recredere penitus recusavit, proponens quod super hoc eidem Decano paratus erat in propria curia, cùm Decanus ejus vassallus existeret, vel coram arbitris communiter eligendis, seu etiam coram Metropolitanano iustitiam exhibere. Decanus autem hæc omnino recusans coepit graviter comminari quod tale aliquid faceret quod Episcopo disperceret. Propter quod Episcopus metuens ne Decanus aliquid in suum præjudicium attenteret, se ac siuos, statum Ecclesiae ac civitatis suæ protectioni Metropolitanus supponens, ad metropolitanæ sedis audienciam provocavit, festum sanctæ Mariæ Magdalena proximò præteritum terminum appellationi præfigens. Verum Decanus post modicum Canonicis Altisiodorensibus convocatis, interdictum hujusmodi eis contradicentibus promulgavit, ut Episcopo in civitate præsente a divinis in Altisiodorensi Ecclesia ceßaretur. Postmodum verò cùm die appellationi præfixo comparuissent partes coram Officiali Curia Senonensis, Decanus allegans quod appellatione ab Episcopo interposita ideo non duxerit deferendum quoniam Presbyter supradictus adhuc in vinculis tenebatur, vocem ad nos appellationis emisit. Officialis autem irritum judicans interdictum à Decano post appellationem Episcopi ad sedem metropoliticanam interpositam promulgatum, Capitulo Ecclesiae Altisiodorensis injunxit ut

interdictum illud nullatenus observaret. Cùmque postmodum Episcopo præsente Decanus firmiter inhiberet ne in Ecclesia cantaretur, & G. Capellani Episcopi cantantem ibidem post appellationem ad nos interpositam vinculo excommunicationis attingens, divinum officium in Ecclesia impediret, nec monitus per Episcopum sapientius officium perturbare desisteret, Episcopus demum ipsum, tamquam contumacem & incorrigibilem, excommunicationis mucrone percussit; quem postea venerabilis frater noster Senonensis Archiepiscopus devitandum publicè nuntiavit. Vnde procurator ipse postulavit à nobis ut supradictam interdicti sententiam irritam judicantes, excommunicationis ab Episcopo latam sententiam faceremus usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Decanus autem proposuit ex adverso quod cùm Episcopus R. Presbyterum pertinentem ad jurisdictionem suam faceret in vinculis detineri, & ipse tam à Clericis quam laicis civitatis fuisset graviter increpatus, tamquam negligenter jus ad se pertinens defensare, qui ad servandas Ecclesiae consuetudines juramento super hoc praestito tenebatur, per se ipsum Episcopum monuit ut Presbyterum ipsum restitueret libertati, paratus sufficienter ostendere quod ad jurisdictionem suam idem Presbyter pertinebat, eundem Episcopum demum faciens per plures alios commoneret ut Presbyterum sibi redderet vel recrederet, vel saltem ponret in sequestro. Cùmque nequisset Episcopus ad istorum aliquod inclinari, Capitulo convocato Decanus, de conniventia ejus, hujusmodi posuit in Ecclesia interdictum, ut Episcopo in civitate præsente cessaretur in Ecclesia penitus à divinis, executionem nihilominus sententia suspendendo donec super hoc haberet cum Archiepiscopo, qui proximò venturus erat in civitate, tractatum; per quem sperabat possè concordiam reformari. Ceterum licet postea præsente Archiepiscopo Episcopum monuisse ut aliquem supradictorum modorum ad liberationem Presbyteri acceptaret, in nullo tamen proficere potuit apud eum; quinimmo ad metropolitanæ sedis audienciam Episcopus appellavit, appellationi suæ præfigens terminum supradictum. Vnde Decanus in Capitulum rediens Canonicis universis injunxit ut interdictum, sicut ab eo positum fuerat, observarent. Die verò appellationi præfixo co-

* Decano

ram Senonensi Officiali Decanus cum Episcopi procuratore comparrens, & gravamen sibi metuens imminere, ad sedem apostolicam appellavit, *Lætare Ierusalem* appellationi¹ sua termino constituto, & se ac statum suum & Altisiodorensis Ecclesie protectioni sedis apostolica supponendo. Cum autem Episcopo præsente post hæc Decanus G. clericum ejusdem Episcopi, pro eo quod duos clericos violenter ceperat, excommunicatum publicè nuntiasset, & mandasset clericis ut a se latam interdicti sententiam observarent, Episcopus in ipsum Decanum excommunicationis sententiam promulgavit, excommunicatum cum saepedicto Archiepiscopo & Capitulo Senonensi nuntiando. Propter quod ipsum Archiepiscopum de quorundam consilio nuntiavit publicè devitandum; licet quidam Canonici Senonenses faniori ducti consilio, non vitaverint communionem ipsius. Ex iis igitur & aliis quæ utrinque fuere proposita coram nobis intelleximus evidenter quod eti Episcopus prudenter & utiliter providisset ut Decanus recreditisset Presbyterum saepedictum ad omnem prorsus scandali materiam amputandam, quia tamen idem Episcopus, sicut præmisum est, diversos modos expressit secundum quos Decano paratus fuit super captione Presbyteri justitiae plenitudinem exhibere, ad metropolitanam sedem appellans, Decanus post hæc non potuit ferre sententiam interdicti. Et ideo de consilio fratrum nostrorum sententiam ipsam ab eo post appellationem legitimam promulgata irritam decernimus & inanem; illo nequaquam obstante quod Decanus ad excusationem suam quasi variando propulit coram nobis, quoniam prius quam Episcopus appellasset, ipse sententiam tulerat, cuius tamen effectum ad tempus duxerat suspendendum, cum interim appellatione interposita procedere non debuerit ad sententiam exequendam; Officialis tamen processum, qui post appellationem ad sedem apostolicam interpositam hujusmodi sententiam interdicti decrevit irritam & inanem, & mandavit penitus non servari, temerarium judicantes, cum appellatione ad nos interposita nihil debuerit innovare. Præterea licet excommunicationis sententia per Episcopum promulgata rite lata prima facie videatur, quoniam cum per jamdiutum Officialis mandatum esset ne servaretur in Ecclesia interdictum, & idem Decanus ne celebraretur in Ecclesia prohibendo, di-

vinum videretur officium perturbare, quia tamē post appellationem ad nos interpositam ex parte Decani, cui etiam Officialis duxerat deferendum apostolos concedendo, non solum principale negotium, sed accessoria etiam ad nostrum referebantur examen, sententiam ipsam, ut post appellationem ad nos legitimè interpositam promulgatam, decernimus viribus caruisse, ac ipsum Decanum ea non fuisse ligatum. Verum licet Archiepiscopus, quorundam consilio circumventus, post appellationem ad nos emissam, de qua sibi per Officialis sui litteras innotuerat, Decanum denuntiaverit evitandum, Senoneses tamen Canonicos, qui扇ori duci consilio communicarunt eidem, ut appellationi ad nos interpositæ magis quam denuntiationi ab Archiepiscopo factæ deferrent, inculpabiles judicamus. Quia verò an ad Episcopum vel Decanum jurisdictio pertineat Presbyteri saepedicti nobis ad plenum constare non potuit, causam ipsam vestro duximus examini committendam, per apostolica scripta mandantes quatenus vocatis qui fuerint evocandi, audiatis quaecunque duxerint proponendi, & causam ipsam appellatione remota fine canonico terminetis, facientes &c. Testes autem &c. Nullis litteris obstantibus præter assensum partium &c. Quod si non omnes, duo vestrum &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum i v Idus Ianuarij anno decimo.

*N O B I L I V I R O C O M I T I
Nivernensi.*

VT esset Cain vagus & fugitus super terram, nec interficeretur à quoquam, tremorem capitis signum Dominus imposuit super eum: *Quia Iudei, contra nos clamat vox fanguinis Iesu Christi, eti occidi non debeant, ne divina legis obliviscatur populus Christianus, dispergitamen debent super terram ut vagi, quatinus facies ipsorum ignomnia repleatur, & quarant nomen Domini Iesu Christi. Blalphematores enim nominis Christiani non debent à Christianis Principibus in oppressionem servorum Domini confoveri, sed potius comprimi servitute, quia se dignos meritò reddiderunt cum in illum manus injecere sacrilegas qui veram eis conferre venerat libertatem, super eos & filios suos esse ipsius sanguinem concilantes. Verum, sicut nostris est auribus intimatum, quidam Princeps seculares ad Deum, cui nuda sunt omnia & aperta, oculum non habentes

Ecclesiæ 190.
Adversarii Iudei.
f. Quare